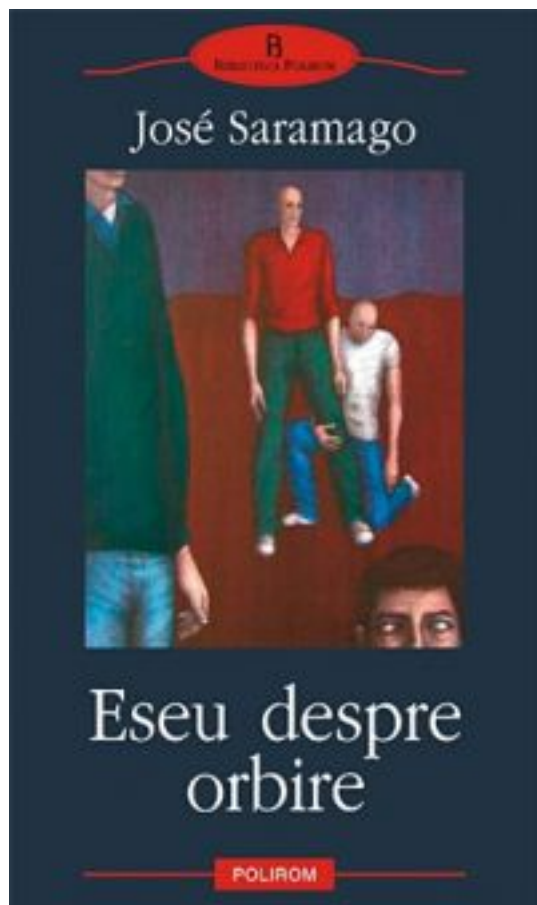

Un mic exercițiu de imaginație cere să ne închipuim orbi, să încercăm să “vedem” cum ar fi viața noastră în întuneric. Cred ca toți încercăm la un moment dat să facem asta și probabil că ne oprim din cauza aceluiași simț al ridicolului: nu te poți juca de-a schimbatul reperelor, orbirea este o altă viață (sau moarte?)

Nivelul scatologic al scrierii este cel care te cuprinde la început și nu te eliberează nici măcar la final. Nu poți să nu te cutremuri în fața unei asemenea duhori, putreziciuni și degradări de toate felurile. Naratorul însă nu-și compătimește progeniturile românești, le chinuie și le lasă să se chinuie unele pe altele în degradingolada produsă de “marea de lapte” (orbirea).

Într-un oraș nenumit dintr-o țară nenumită, apare o “epidemie” de orbire. Rând pe rând, fără nici un motiv aparent, toată lumea orbește (în afara de soția medicului). Romanul se învârtă în jurul a șapte personaje, fără nume, de la intrarea lor în carantină și până la ieșirea la lumină: primul orb, medicul oftalmolog (ironie), tânăra cu ochelari negri, soția primului orb, bătrânul cu legătură neagră, băiețelul strab și soția medicului care îi va călăuzi pe toți spre lumină.

“Din aluatul ăsta suntem făcuți toți, jumătate indiferență, jumătate răutate”. José Saramago nu se sfiește să sublinieze fără echivoc toate ororile contemporaneității, de la lipsa de solidaritate, nepăsare în preajma durerii, declinarea responsabilității sau egoismul. Este o lume de haos, de mirosuri fetide, sânge, puroi și sudoare și în fața lor nu-ți poți reprimă o grimasă: de frică, de scârbă sau poate ambele. “

Evident, aici nimeni nu se mai poate salva, orbire e și asta, să trăiești într-o lume unde s-a terminat speranța

”. Totuși ea există, reprezentată cu demnitate de soția medicului care își acceptă rolul cu resemnare. Ea, care vede, își dă seama cel mai bine de mizeria fizică și spirituală în care se zbat ceilalți.

Oamenii *“sunt ca niște fantome, asta trebuie să fie o fantomă, să fii sigur că viața există, pentru că o spun patru simțuri, și să n-o poți vedea”*. În această lume spectrală, femeile sunt batjocorite, imposibilitatea de a riposta este imobilizatoare, orbii puternici îi supun pe cei slabi, au loc asasinate (la rău se răspunde cu și mai rău). Orbirea este receptată ca o dovadă a destinului implacabil, oamenii abandonându-și trupurile și spiritele acestui flagel imun și imund.

Eseu despre orbire se constituie pe asertivitatea stilului lui Saramago, cu fraze lungi și fără semne de punctuație delimitative. Cu toate acestea, romanul nu este greu de urmărit, pentru că te integrează și-ți vorbește, te pregătește pentru o sondare a propriului eu. Autorul și romanul său nu cred în lacrimi. În fond, la final, cerul devine alb, simbol al unei imense neîncrederi.

“Vrei să-ți spun ce cred, Spune, Cred ca n-am orbit, cred că suntem orbi, Orbi care văd, Orbi care, văzând, nu văd”.

Sursa: Bookblog.ro